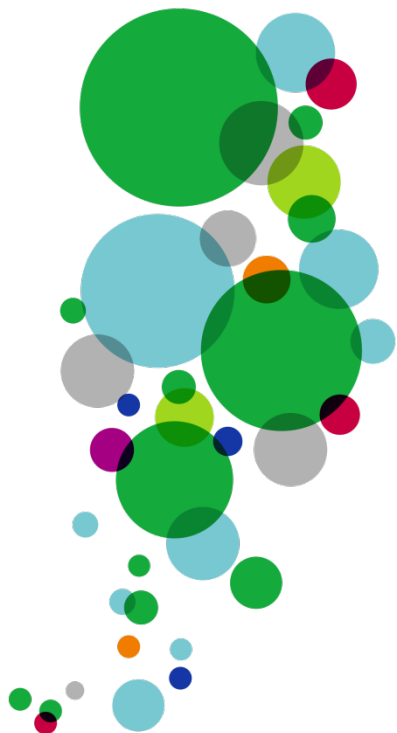

Fyysinen kiinnipitäminen Katsaus Suomen käytäntöihin

Tella Lantta

Sh, TtM

Tohtorikoulutettava, Hoitotieteen tohtoriohjelma (DPNurs)

Turun yliopisto
University of Turku

Lähtökohta katsaukselle

- Fyysisen kiinnipitämisen menetelmien koulutusten laaja leviäminen Suomen mielenterveyspalveluihin
- Ei saatavilla yhtenäistä tietoa, mitä eri menetelmiä täydennyskoulutuksessa on käytössä

Fyysisen kiinnipitämisen menetelmä

Ei yhtenäistä määritelmää

- Käytetään mielenterveyspalveluissa kiihtyneiden ja aggressiivisten potilaiden kohtaamisessa (Richmond ym. 2012)
- Ovat yleensä osa muuta täydennyskoulutusta
- Potilaan kiinnipitoa hoitohenkilökunnan toimesta
- Suomeen menetelmät tulleet pääosin Iso-Britanniasta paikallisten MAPA (Management of Actual or Potential Aggression) -kouluttajien mukana

National Institute for Health and Care Excellence:

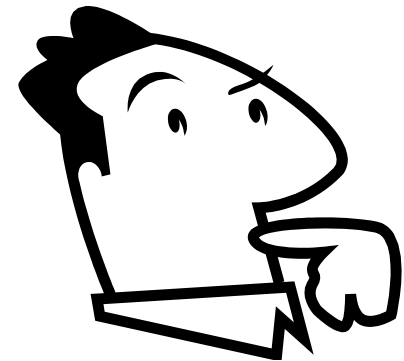
- ✓ koulutusten taustalla ei näyttöä niiden tehokkuudesta tai henkilökunnan/potilaiden kokemista hyödyistä
- ✓ koulutukset kalliita
- ✓ niiden hyötyjä terveystalvaeluorganisaatioille vaikea mitata
- ✓ yhtenäistä säätelyä koulutusten sisällöistä ei ole
- ✓ sekä potilaita että henkilökuntaa hyödyttävien menetelmiä voi olla vaikea löytää erilaisten palveluntarjoajien kirjosta

(NICE 2005)

✓ Koulutuksissa puutteita liittyen:

- de-eskalaatiotekniikoihin
 - vaihtoehtot kiinnipidolle
 - turvallisuus
 - kertauskoulutuksia ei riittävän usein
- (Bowers et al. 2012)

Miten käytetään?

- ✓ Ka. 5 kertaa/kk
- ✓ 10 min. kerta
- ✓ Liittyy usein mahallaan kiinnipitoa

(Stewart et al. 2009)

Milloin käytetään

- ✓ Verbaalinen aggressio
- ✓ Irtaimistoon kohdistava väkivalta
- ✓ Päällekarkaus
- ✓ Karkausyritys

Mutta myös:

- ✓ Syömisestä, peseytymisestä, nukkumaanmenosta, työntekijän tapaamisesta ym. kieltäytymisen yhteydessä
- ✓ Tupakoimisesta sille kielletyllä alueella
- ✓ Kieltäytyminen listalääkkeistä

(Bowers et al. 2012)

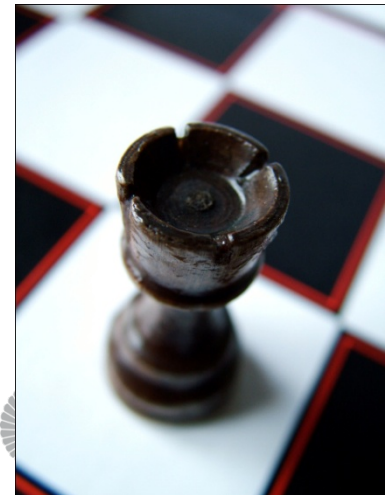

Turun yliopisto
University of Turku

Mitä tiedetään tuloksista

- ✓ Hoitajien itsevarmuuden ja taitojen lisääntyminen
- ✓ Vaikutus väkivaltatilanteisiin (määrä/vakavuus) epäselvä
- ✓ 12-40% tilanteista johtaa henkilökunnan loukkaantumiseen
- ✓ 5-18% tilanteista johtaa potilaan loukkaantumiseen
- ✓ Liittyy muiden pakkotoimien käyttöön, yleisimmin lääkehoito

(Stewart et al. 2009)

Katsaus Suomen koulutuskäytäntöihin

Kartoitus Internetissä 10/2014

Hakusanat:

”fyysinen kiinnipitäminen”, ”fyysinen rajoittaminen”, ”turvallinen kiinnipito”, ”hoidollinen kiinnipito”, ”fyysisen kiinnipidon menetelmä”

Jokaisesta hausta 100 ensimmäistä tulosta

Turun yliopisto
University of Turku

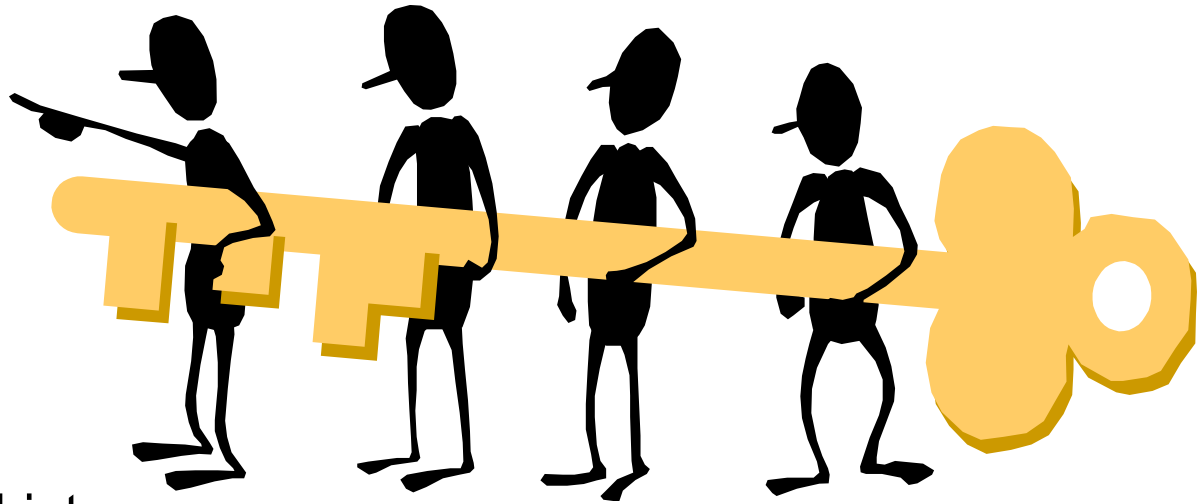
Mitä löytyi?

- Yhteensä 27513 sivustoa
 - Tarkasteluun otettiin 500 sivustoa
 - Sisäänottokriteeri: sivustolla kuvailtu/markkinoitu koulutusta
 - Ulosjättökriteeri: keskustelupalstat
- 24 sivustoa valittiin
- 14 eri koulutusta

Mitä etsittiin?

- Koulutusten tarjoajat
- Kouluttaja
- Koulutuksen kesto ja hinta
- Levinneisyysarvio
- Koulutuksen sisältö &
- Arvio kansainvälisten suositusten täyttymisestä koulutusten sisällöissä

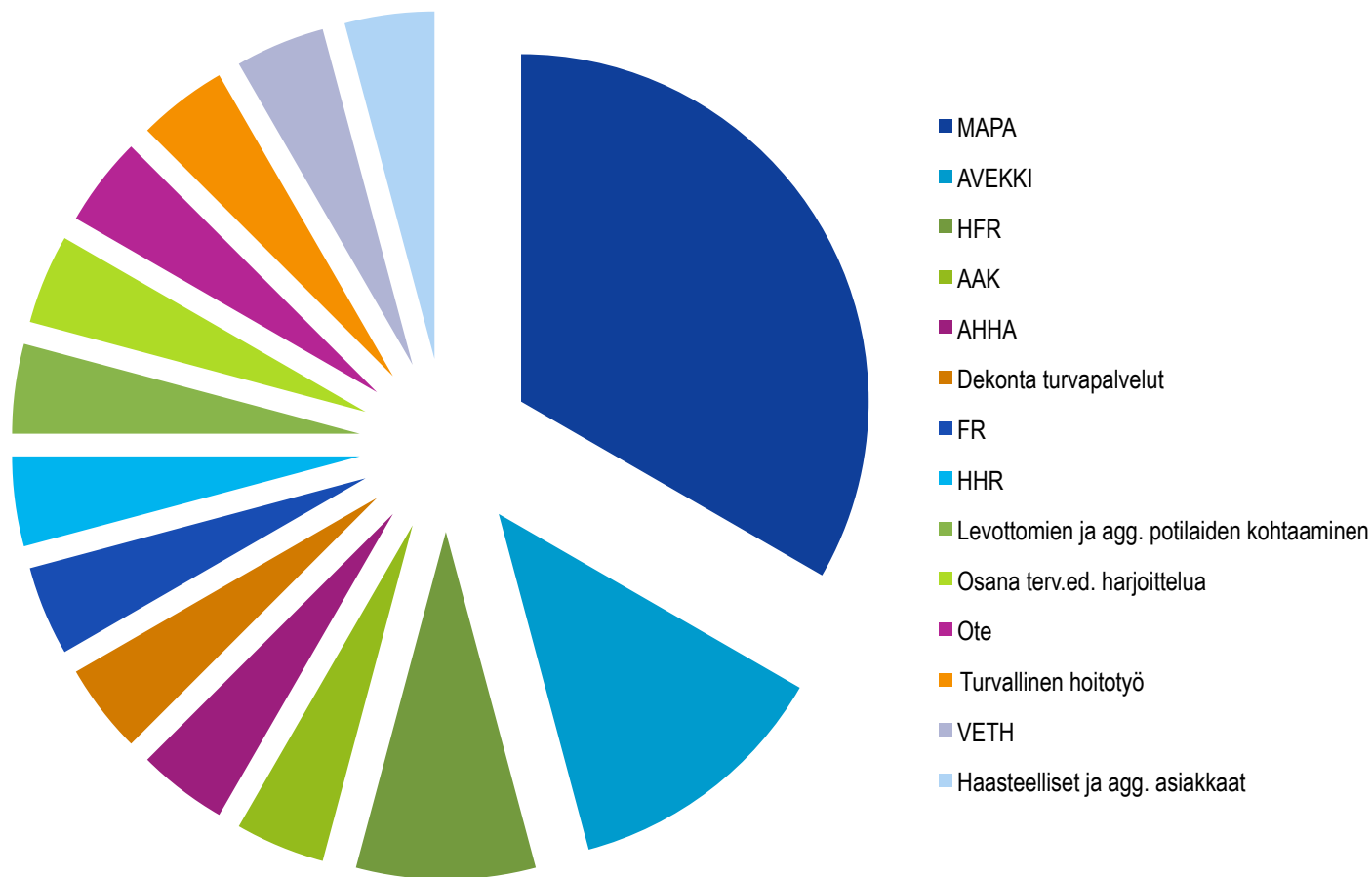
Violence. The short-term management of disturbed/violent behaviour in in-patient psychiatric settings and emergency departments. Clinical practice guidelines.

National Institute for Health and Clinical Excellence. 2005

Turun yliopisto
University of Turku

Koulutuksia koskevien sivustojen määrä

Löydökset

Koulutusten tarjoajat

- Yksityiset palveluntarjoajat (Tmi)
 - Yritykset
 - Sairaalat/sairaanhoitopiirit
 - Ammattikorkeakoulut
 - Yliopisto
- ✓ Koulutuksia referenssien perusteella koko Suomessa

Löydökset

Ketkä kouluttavat?

- Sairaanhoidaja
- Lähihoitaja
- Liikunnanohjaaja
- Turvallisuusvalvoja
- Sosiaalikasvattaja
- TtM
- Tuntiopettaja

- Urheiluhieroja
- Turvallisuuskouluttaja
- Viestintäkouluttaja
- Aveckki-kouluttaja
- Toimipaikkakouluttaja
- MAPA-kouluttaja
- Mielenterveyshoitaja

Löydökset

Hinta

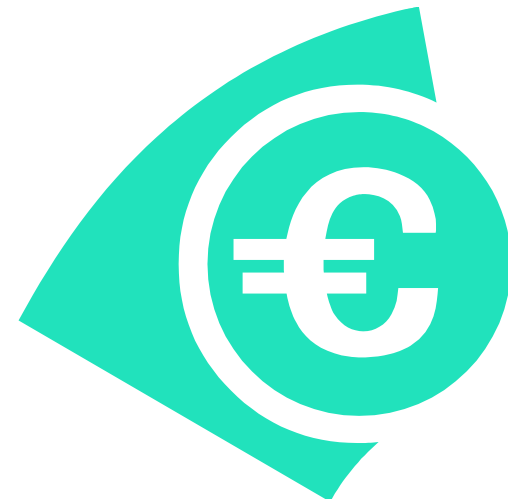
- 4 koulutuksen kohdalla hintatieto

185 euroa/hlö/2pv

200 euroa/hlö/3pv

500-650 euroa/pv/ryhmä
(12-15hlöä)

3000 euroa/hlö/15 op

Löydökset

Koulutusten sisällöt

- 1.) Fyysisen kiinnipidon menetelmät osana fyysisiä rajoittamismenetelmiä ja väkivaltaisen potilaan hallintamenetelmiä käsitteleviä koulutuksia (11 koulutusta)
- 2.) Yleisiin teoriapainotteisiin koulutuksiin liittyen esimerkiksi haastaviin tilanteisiin hoitotyössä (3 koulutusta)

Löydökset

Fyysisen kiinnipidon harjoittelu

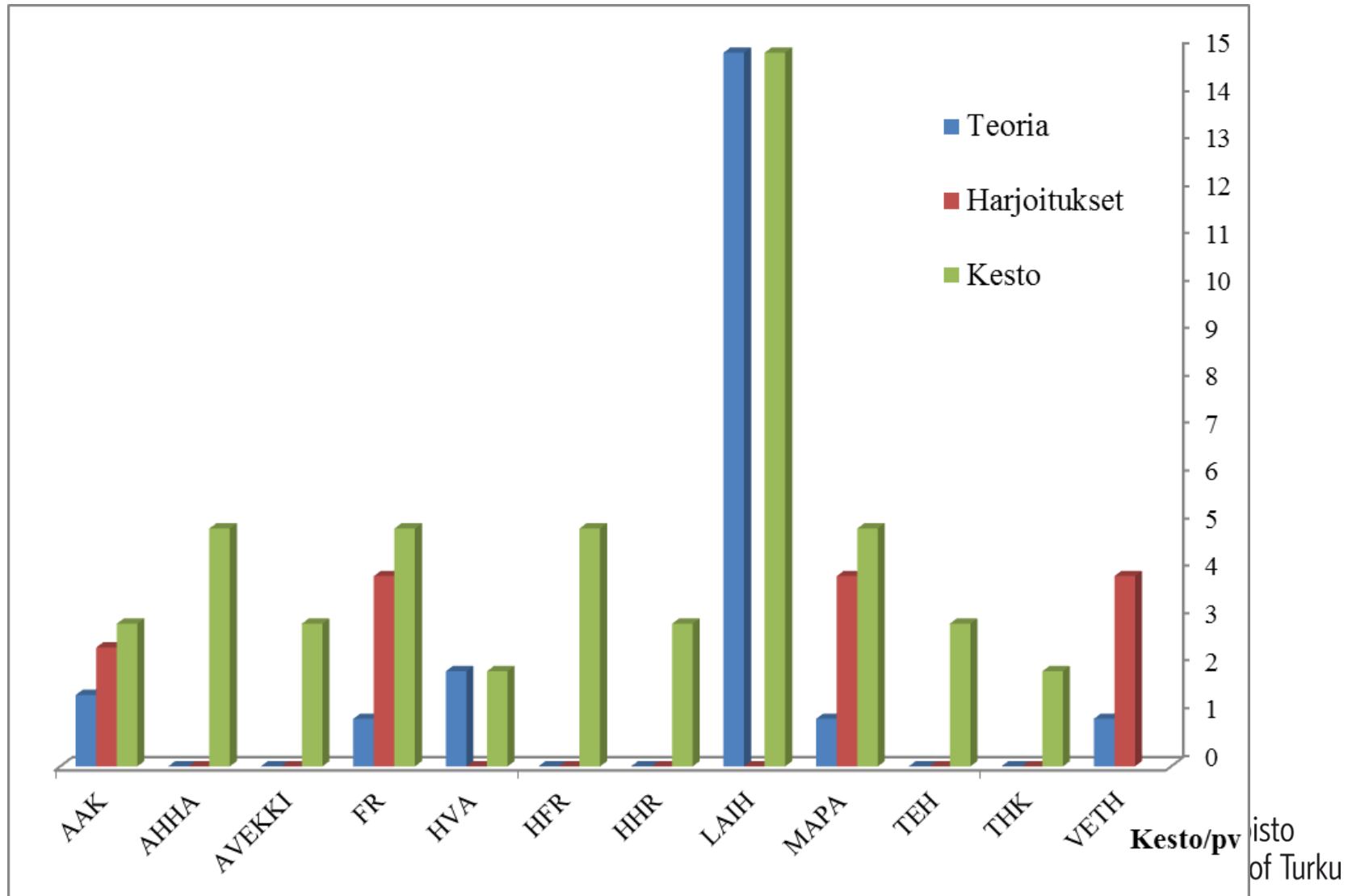
Sisältyi 9 koulutukseen

- Harjoittelun osuus kurssin kokonaiskestosta ilmoitettiin 4:ssä
- Osuus useimmiten ~75 %

Turun yliopisto
University of Turku

Koulutusten kesto

Kuinka suositukset näkyivät?

3 eniten esiintynyttä koulutussisältöä

Koulutukseen tulisi kuulua de-eskalaatiotekniikoita

+ osana 11 koulutuskuvausta

De-eskalaatiotekniikoiden tai muiden vuorovaikutuksellisten menetelmien ensisijaisuus asiakkaan rauhoittamisessa

+ osana 8 koulutuskuvausta

Teoriakoulutusta vihan, potentiaalisen aggressiivisuuden ja sen taustan, väkivaltaisen käytöksen riskitekijöiden ja hoitajan oman sanallisen ja sanattoman viestintänsä tarkkailemiseen

+ osana 7 koulutuskuvausta

Turun yliopisto
University of Turku

Kuinka suositukset näkyivät?

3 vähiten esiintynyttä koulutussisältöä

Potilaan kanssa tulisi neuvotella eri hoitovaihtoehtoista aggressiiviseen käyttäytymiseen liittyen

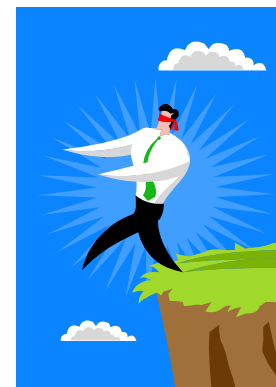
+ osana 1:tä koulutuskuvausta

Potilaan voinnin ja elintoimintojen seuraaminen

+ osana 1:tä koulutuskuvausta

Fyysisen kiinnipitämistä käyttävän henkilöstön kouluttaminen vähintään peruskurssitasoisesti elvyttämiseen

+ osana 1:tä koulutuskuvausta

Turun yliopisto
University of Turku

Mitä koulutussisällöistä EI tullut esiin?

Mahallaan kiinnipito kielletty

Potilaiden tiedottaminen väkivaltaisen käyttäytymisen seurauksista:

- ✓ joka hoitokerralla ja kerrata tarvittaessa hoidon aikana
- ✓ tiedon antamisen kirjaaminen potilastietoihin

Turun yliopisto
University of Turku

Turun yliopisto
University of Turku

Tilanne Suomessa katsauksen perusteella

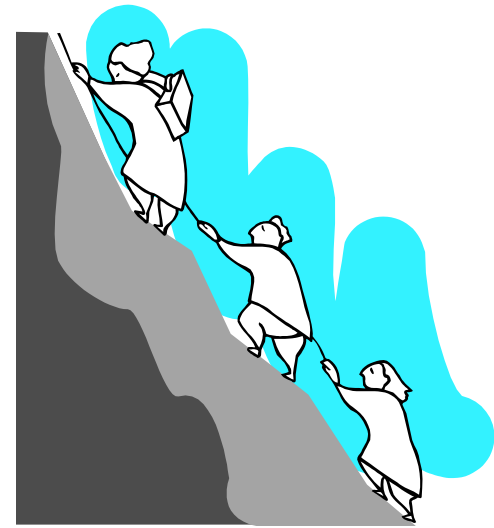
- Fyysisen kiinnipidon menetelmien koulutukset levinneet laajalle
- Varsinaisia fyysisen kiinnipidon menetelmien harjoituksia sisältävät perustuvat useimmiten Control and Restrain –tekniikkaan ja/tai sisältyvät MAPA-koulutukseen
- Myös Suomessa palveluidentarjoajien kirjo laaja
- Koulutussisällöt epäyhtenäisiä

- Vuorovaikutusmenetelmät painotettuna
- Harjoituksia sisältävissä painopisteenä fyysisen kiinnipidon harjoittelu
- Puutteena elvytystaitojen ja potilaan voimien seuraamisen sisältöjen puuttuminen, sekä potilaan tiedottaminen/ mukaanotto aggressionhallintaan

Ajatuksia katsauksen tuloksista

- Tavoite vähentää pakkoa 40% vuoteen 2015 mennessä (Mieli 2009)
 - Millaiset täydennyskoulutukset ovat jatkossa tarpeen?
- Koulutusten hyötyjä tulisi pystyä maksavissa terveystalveuorganisaatioissa mittaamaan
 - Koulutusten vaikuttavuuden arviointi
 - Mikä koulutus hyödyttää sekä henkilökuntaa että potilaita?
- Kansainväliset suositukset painottavat ennaltaehkäisyä ja riskinarviointia
 - Miten nykykoulutukset vastaavat tähän tarpeeseen?

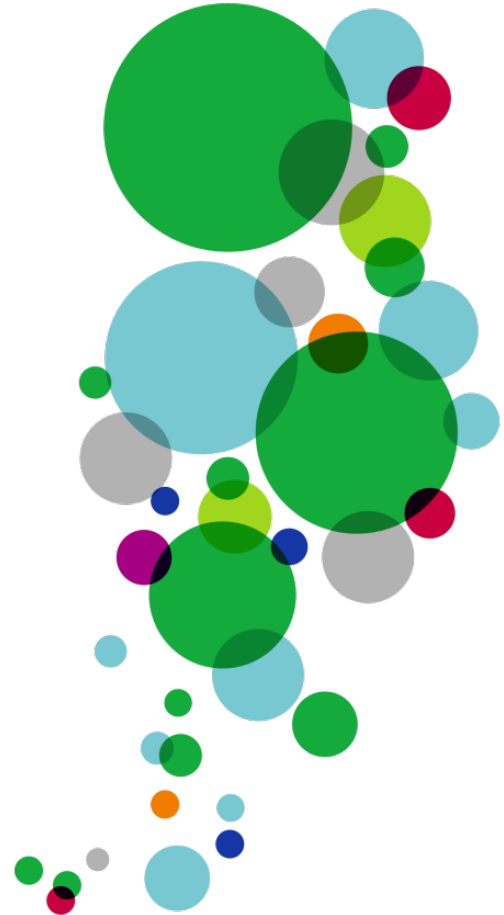

Lähteet

- Bowers L, Van Der Merwe M, Paterson B, Stewart D. 2012. Manual restraint and shows of force: the City-128 study. *International Journal of Mental Health Nursing* 21(1): 30-40. doi: 10.1111/j.1447-0349.2011.00756.x.
- NICE. 2005. Violence. The short-term management of disturbed/violent behaviour in in-patient psychiatric settings and emergency departments. Clinical practice guidelines. National Institute for Health and Clinical Excellence. <http://www.nice.org.uk/nicemedia/live/10964/29719/29719.pdf>.
- Richmond JS, Berlin JS, Fishkind AB, Holloman GH, Zeller SL, Wilson MP, Rifai MA & Ng AT. 2012. Verbal De-escalation of the Agitated Patient: Consensus Statement of the American Association for Emergency Psychiatry Project BETA De-escalation Workgroup. *Western Journal of Emergency Medicine* 13(1), 17-25.
- Stewart D, Bowers L, Simpson A, Ryan C, Tziggili M. 2009. Manual restraint of adult psychiatric inpatients: a literature review. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing* 16(8): 749-57. doi: 10.1111/j.1365-2850.2009.01475.x.

Kiitos!

Turun yliopisto
University of Turku